

Ο Δημήτρης Λιαντίνης, ο Παύλος Καρκανίδας και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ήθελαν την Αντικατάσταση του Ελληνικού Αλφαβήτου με το Λατινικό

Έρευνα και επιμέλεια
κειμένων:
Δημήτρης Συμεωνίδης JP

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής

Ο ΥΠΟΠΤΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΛΑΤΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ

Tούς Καθηγητού, Κλασσικού Φιλολόγου και Ιστορικού Άντωνιο Άντωνάκου, από το σύγγραμμά του «ΕΙΣ ΟΙΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ, ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΓΛΩΣΣΗΣ» (σελ. 204-206).

«Η προσπάθεια λατινοποίησης τοῦ έλληνικοῦ ἀλφαβήτου δὲν εἶναι σημερινὸ φαινόμενο. Πολλοὶ ἡσαν αὐτοὶ ποὺ ἐργάσθηκαν μεθοδικὰ γι' αὐτό, ἀλλὰ προσέκρουσαν στὴν ἔλληνικὴ ψυχὴ δρισμένων Ἐλλήνων. Ἔνας ἀπ' τοὺς πρώτους ἡταν ὁ πρώην πρωθυπουργὸς καὶ πρώην πρόεδρος τῆς Ἐλληνικῆς Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλῆς. Σὲ ἀρθρο του στὴν ἐφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», στὶς 25-7-99, μὲ τὸν τίτλο «Κ. Καραμανλῆς ὁ θεμελιωτής», ὁ ἀρθρογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος Σταύρος Ψυχάρης, προσπαθῶντας νὰ τονίσει τὶς ... προοδευτικὲς ἔξαρσεις τοῦ Κ. Καραμανλῆ, ἀποκαλύπτει τὶς παρασκηνιακὲς ἀλλὰ ἀνεπιτυχεῖς, εὐτυχῶς γιὰ ἐμᾶς, προσπάθειες ποὺ ἔκανε γιὰ τὴν λατινοποίηση τοῦ έλληνικοῦ ἀλφαβήτου. Συγκεκριμένα γράφει: «... Και ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς (ἀναφέρεται στὸν πρώην Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Τσάτσο), δύο φορὲς βρῆκε τὸ κουράγιο νὰ ἀντιταχθεῖ ἀποφασιστικὰ στὸν Καραμανλῆ.

Καὶ τὶς δύο φορὲς ὁ Καραμανλῆς ἡταν

ἔτοιμος νὰ προχωρήσει σὲ ἐντελῶς ριζοσπαστικὰ μέτρα. Τὴν πρώτη φορὰ ἡ κρίσῃ ξέσπασε σὲ μιὰ συνάντηση τοῦ Καραμανλῆ μὲ τὸν Κ. Τσάτσο (προτού γίνει Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας - ἡταν 'Υπουργός Πολιτισμοῦ) καὶ τὸν ἀειμνηστὸ Εὐάγγελο Παπανοῦτσο. Τοὺς εἶχε καλέσει ὁ τότε πρωθυπουργὸς στὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ συζητήσουν θέματα τῆς Παιδείας. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Καραμανλῆς τοὺς εἶπε ὅτι θὰ ἐπρεπε κάποια στιγμὴ νὰ σκεφθοῦν τὸ ἐνδεχόμενο νὰ συνδυασθεῖ τὸ ἔλληνικὸ ἀλφάβητο μὲ τὸ λατινικό, νὰ ἔξετασθεῖ ἀκόμη καὶ τὸ θέμα τῆς φωνητικῆς γραφῆς... Σὰν ἐλατήρια πετάχτηκαν ἐπάνω οἱ δύο συνομιλητὲς τοῦ Καραμανλῆ. «Δὲν πίστευα στὰ αὐτιά μου!», θὰ ἀφηγηθεῖ ἀρκετὰ χρόνια ἀργότερα ὁ Κ. Τσάτσος... Ὁπωσδήποτε οἱ δύο συνομιλητὲς τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ δήλωσαν ὅτι παραιτοῦνται κλπ., κλπ., καὶ ὁ Καραμανλῆς ἀπέσυρε τὸ θέμα. Λίγα χρόνια ἀργότερα ὁ Καραμανλῆς ἔδωσε τὸ πράσινο φῶς γιὰ τὴν κατάργηση τῶν τόνων καὶ τῶν πνευμάτων (κάτι ποὺ τελικῶς ὑλοποίησε ἀρκετὰ ἀργότερα ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου). Ο τότε ἀρμόδιος υπουργὸς Παιδείας, συντηρητικὸς καὶ κατὰ τινὰς ἄτομο διπολικό, δὲν τολμοῦσε νὰ διαφωνήσει ἀνοιχτὰ μὲ τὸν Καραμανλῆ, φοβούμενος τὴν ἀπόλυτην ἀπὸ τὴν κυβέρνηση.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Καραμανλῆς εἶχε ἀφηγηθεῖ, ὁ διπολικός αὐτὸς υπουργὸς εἰδοποίησε τὸν Κ. Τσάτσο, ποὺ εἶχε ἥδη γίνει Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Ο Κ. Τσάτσος ἔσπευσε νὰ τηλεφωνήσει στὸν Π. Μολυβιάτη, ζητῶντας του νὰ πεῖ στὸν πρωθυπουργὸ

ὅτι ἡταν ἔτοιμος νὰ ὑποβάλει τὴν παραίτησή του, ἃν ἡ κυβέρνηση Καραμανλῆ προχωροῦσε στὴν κατάργηση τῶν τόνων... Ἡταν ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ διαφώνησε ὁ Τσάτσος. Τὶ σημασία εἶχε; Προφανῶς καμμία. Ό, τι παρεμπόδισαν ὁ διπολικός υπουργὸς καὶ ὁ Κ. Τσάτσος τὸ ἐπέβαλε ἀργότερα ὁ ἴδια ἡ κοινωνία καὶ ἡ ζωὴ - μόλις τὸ ΠΑΣΟΚ πῆρε τὴν ἔξουσία. Ἄν τὰ ἐπεισόδια αὐτὰ ἀξίζει νὰ ἀναφέρονται, εἶναι γιὰ νὰ καταφανῇ ὅτι ὁ Καραμανλῆς, ἡγέτης ἀσφαλῶς τῆς ἔλληνικῆς Δεξιᾶς, εἶχε καὶ τὶς προοδευτικὲς ἐκλάμψεις του. Καὶ πολλὲς φορὲς δὲν μπόρεσε προφανῶς νὰ ἐπιβάλει μέτρα προοδευτικά, σκοντάφοντας στὶς ἀπηρχαιωμένες ἀπόψεις ἀκροδεξιῶν στὴν νοοτροπία υπουργῶν καὶ ἄλλων συνεργατῶν του.

«Η Ἰστορία δὲν γράφεται μὲ ἔνα σύντομο δημοσιογραφικὸ κείμενο, καταλήγει ὁ Σταύρος Ψυχάρης. Ἄλλα μερικὰ πράγματα εἶναι χρήσιμο νὰ καταγράφονται ως ύλικο γιὰ τὸν ιστορικὸ τοῦ μέλλοντος». Προσέξατε παρακαλῶ τὸ συμπέρασμα. Οι «προοδευτικές» -κατὰ τὸν ἀρθρογράφο- ἀπόψεις τοῦ ἀειμνήστου Καραμανλῆ, δὲν πέρασαν, ἐπειδὴ ἀντέδρασαν οἱ ἔχοντες... «ἀκροδεξιά» νοοτροπία Κ. Τσάτσος, Εὐ. Παπανοῦτσος καὶ ἔνας... «διπολικός υπουργὸς Παιδείας». Όπως καὶ νὰ ἔχει, ἐμεῖς τοὺς εὐχαριστοῦμε ποὺ τότε μᾶς ἔσωσαν μὲ τὴν διπολικότητά τους. Θέλω να ευχαριστήσω τον φίλο καθηγητή Αντώνιο Α. Αντωνάκο που προθυμοποιήθηκε να μου στείλει το κείμενο πολυτονισμένο. Αγαπητοί αναγνώστες και αναγνώστριες θα περιμένω σχόλιά σας.